

ПЕРСОНАЛЬНА ПАМ'ЯТКА

До 150-річчя від дня народження
неперевершеного майстра худож-
нього слова Михайла Коцюбинсь-
кого

Славутич, 2014
Бібліотека ЗОШ № 1

Михайло Коцюбинський

(1864—1913)

У м'яких, сердечних тонах він завжди говорив про людей. Найбільш любив говорити про Україну, про її природу, про український народ, сумував з приводу його малописьменності, але був переконаний, що незабаром все зміниться...

М. Стражеско

БІОГРАФІЧНА ДОВІДКА

Михайло Коцюбинський народився 17 вересня 1864 року у Вінниці. Батько його працював дрібним службовцем. Мати, Гликерія Максимівна Абаз, дуже любила сина, вклала в нього всю душу.

Дитинство і юність письменника минули в селах і містечках Поділля. Навчався у Барській народній школі (1875), а потім у Шаргородському духовному училищі. У 1891 році Коцюбинський склав іспит на народного вчителя і почав учителювати по подільських селах.

Учителюючи, М. Коцюбинський знайомив дітей, їхніх батьків з українською літературою, писав оповідання про дітей. Разом з тим молодий письменник записував народні пісні, зокрема пісні й легенди про Кармалюка, надаючи великої ваги народнопоетичним творам в освіті й вихованні. Першим друкованим твором М. Коцюбинського став вірш для дітей “Наша хатка”(1890).

З 1898 року письменник оселяється в древньому Чернігові, отримавши роботу в земській управі. Цей період життя і творчості М. Коцюбинського особливий. Навколо нього

гуртується чернігівська інтелігенція.

Саме тут, у Чернігові, М. Коцюбинський написав свої найкращі твори “Fata morgana”, “ Intermezzo”, “В дорозі”, “Сон”. З 1899 року у Львові починає виходити зібрання його творів, що було завершено сьомим томом у 1913 році.

Рідна садиба Коцюбинського у Вінниці, нині музей письменника

У 1905 році М. Коцюбинський подорожує країнами Центральної та Західної Європи, відвідує Австрію, Німеччину, Італію, Швейцарію. Після повернення багато працює.

Останні роки життя великого письменника позначені різким погіршенням здоров'я, загострення хвороби серця.

Улітку 1910 року, повертаючись з-за кордону, М. Коцюбинський заїхав у карпатське село Криворівно. Враження, які охопили його від знайомства з побутом, людьми, мовою, традиціями цієї землі, заворожили його. Свої враження він увічнив чудовим твором “Тіні забутих предків” (1911р.).

У жовтні 1912 року Коцюбинський поїхав на лікування до Києва, а в січні 1913 року повернувся до Чернігова, де й помер 25 квітня.

Поховано Михайла Коцюбинського на Болдиній горі в Чернігові, де він так любив відпочивати, милуючись красою Придесення.

Могила Михайла Коцюбинського

Сучасник письменника, критик С. Єфремов так сказав про нього: *«Людина культурна, до найменших подробиць, європеєць з голови до п'ят ... був справжнім аристократом Духа без жодного силування з свого боку...»*

Коцюбинський був дуже акуратний, благородний, внутрішньо дисциплінований. Знав дев'ять іноземних мов, серед яких грецька, кримська, циганська. Його називали Сонцепоклонником і Соняхом, бо над усе любив сонце, квіти і дітей. У своїх відомих на весь світ творах він оспівував цвіт яблуні, жайворонкову пісню, дитячі очі, малював словом людську біду і красу.

Музей М. Коцюбинського в Чернігові

Пам'ятник М.М. Коцюбинському у Вінниці

ОСНОВНІ ТВОРИ М. КОЦЮБИНСЬКОГО

1. Коцюбинський, М. Вибрані твори [Текст] : оповідання, повість / М. Коцюбинський. — К. : Дніпро, 1987. — 287 с. : іл.

2. Коцюбинський, М. Дорогою ціною [Текст] : вибрані твори / М. Коцюбинський. — К. : Веселка, 1976. — 172 с. : іл.

3. Коцюбинський, М. Збірка творів [Текст] / М. Коцюбинський; укладання та передм. канд. філолог. наук Н. Левченко; ред. Н. Гафурова. — Х. : Прапор, 2008. — 336 с.

4. Коцюбинський, М. Маленький грішник [Текст] : оповідання / М. Коцюбинський. — К. : Веселка, 1987. — 32 с. : іл.

5. Коцюбинський, М. Подарунок на іменини [Текст] : оповідання / М. Коцюбинський. — К. : Веселка, 1989. — 335 с. : іл.

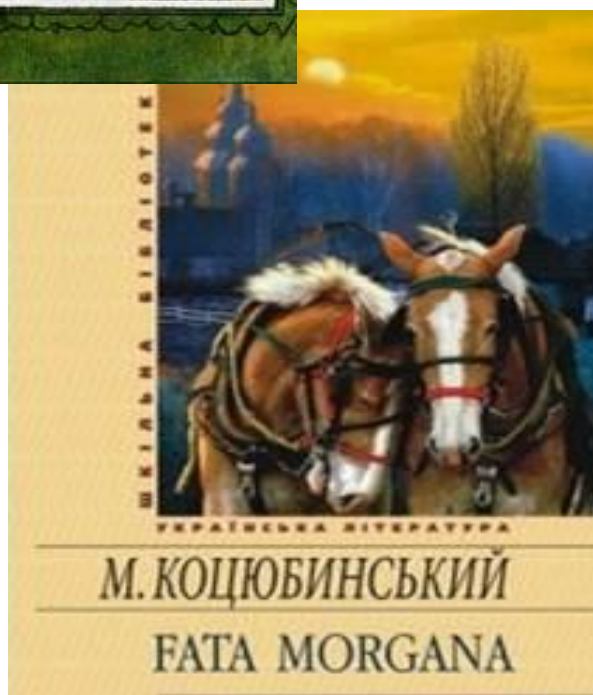
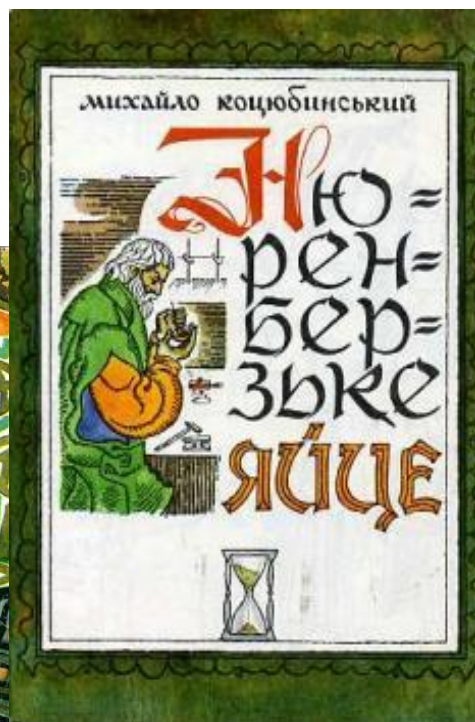
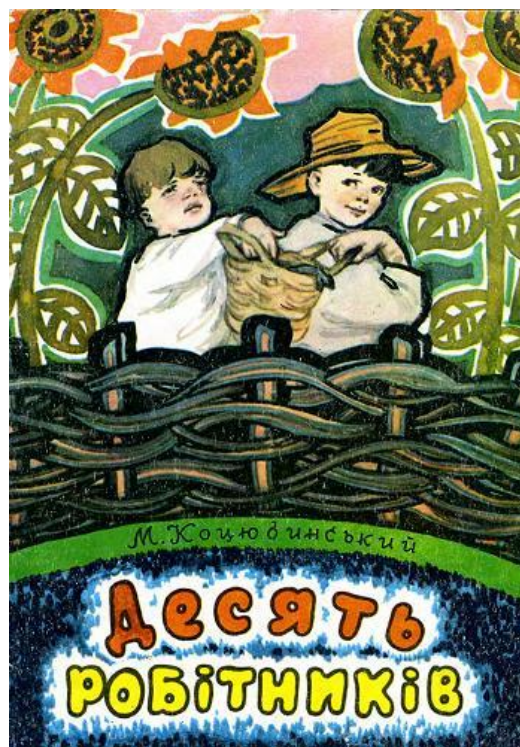
6. Коцюбинський, М. Тіні забутих предків [Текст] : повісті, оповідання, етюди / М. Коцюбинський. — Х. : Фоліо, 2006. — 350 с.

7. Коцюбинський, М. Хвала життю [Текст] : новели; повість / М. Коцюбинський. — К. : Дніпро, 1991. — 427 с. : іл.

8. Коцюбинський, М. Цвіт яблуні [Текст] : оповідання, новели, повісті / М. Коцюбинський. — К. : Радянська школа, 1989. — 560 с.

9. Коцюбинський, М. Чого ж вони зраділи? [Текст] : казки / М. Коцюбинський. — К. : Веселка, 1991.

10. Коцюбинський, М. Ялинка [Текст] : оповідання : для молодшого шкільного віку / М. Коцюбинський. — К. : Веселка, 1975. — 16 с.

Про М. Коцюбинського

1. Будугай, О. Мотиви гріха й каяття у творах для дітей “Маленький грішник” Михайла Коцюбинського і “Дзиґа” Шолом-Алейхема [Текст] / О. Будугай // Дивослово. – 2009. – № 12. – С.48 - 51.

2.Гребницька, О. У світі глибокого розуміння та роздумів [Текст] : з практики проведення уроків української літератури в Чернігівському літературно-меморіальному музеї-заповіднику Михайла Коцюбинського / О. Гребницька // Українська мова й література в середніх школах, ліцеях та колегіумах. – 2010. – № 5. – С.52 - 58.

3.Коляда, І. Національно-культурницька діяльність Михайла Коцюбинського [Текст] / І. Коляда // Історія в сучасній школі. – 2012. – № 2. – С.44-47.

4. Коцюбинський Михайло Михайлович [Текст] // Українська літературна енциклопедія : Т. 3 К - Н / ред. кол. І.О. Дзеверін [та ін.]. – К. : Українська енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1995. – С.32 -35.

5. Коцюбинський Михайло Михайлович [Текст] // Шаров, І. 100 видатних імен України / І. Шаров. – К. : Видавничий Дім “Альтернативи”, 1999. – С. 191-195.

6. Коцюбинський, Ю. М. Коцюбинський та “Братство Тарасівців” [Текст] / Ю. Коцюбинський // Сіверянський літопис. – 1995. – № 1. – С.35.

7. Кузнецов, Ю.Б. Слідами феї Моргани : вивчення творчості М.М. Коцюбинського в школі [Текст] : посібник для вчителя / Ю.Б. Кузнецов, П.І. Орлик. – К. : Радянська школа, 1990. – 208 с.

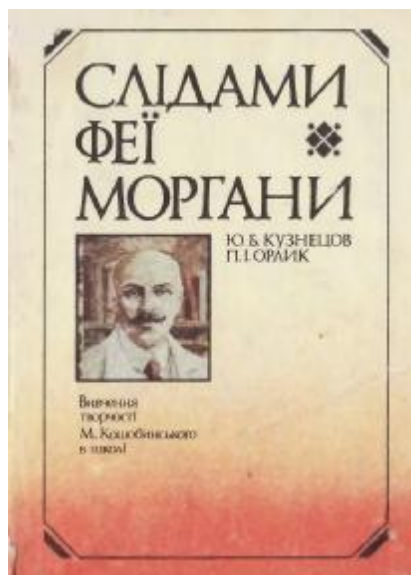
8. Листи М. Грушевського до М.М. Коцюбинського [Текст] // Сіверянський літопис. – 1996. – № 1. – С.92.

9. Любацька, Л. Ласкава зірка України [Текст] / Л. Любацька // Журавлик. – 2010. – № 12. – С.6 - 7.

10. Матюшкіна, Т. У ритмі життя природи: імпресіоністичні ефекти” в зображенні світу природи Михайлом Коцюбинським та Кнудом Гамсунем [Текст] / Т. Матюшкіна // Українська мова й література в середніх школах, ліцеях та колегіумах. – 2010. – № 5. – С.45 - 51.

11. Смілянський, Л. Михайло Коцюбинський [Текст] : повість / Л. Смілянський. – Київ : Молодь, 1968. – 156 с.

12. Шупта -В'язовська, О. Художній часопростір як спосіб вираження несвідомого в прозі Михайла Коцюбинського [Текст] / О. Шупта -В'язовська // Українська мова й література в середніх школах, ліцеях та колегіумах. – 2009. – № 12. – С.102 - 105.

Він залишив усім нам... найвищий заповіт: ніколи не розминатися з людиною і завжди бути вірним рідному народові, правді, соціальній справедливості й свободі.

П. Тичина.

